

SUECIA

EXPRESSEN, vespertino, liberal. Estocolmo, 22 de Febrero de 1979

22-2-79

Titular: ASESINATOS, SECUESTROS, ATRACOS A BANCOS - en este clima el País Vasco va a las elecciones.

Autor: Gunnar Nilsson

Texto: Bilbao, en el País Vasco. Estuve en el País Vasco tres días. Durante ellos se han efectuado dos asesinatos políticos, unos disparos "a las piernas", un secuestro, cuatro atracos a bancos, se han arrojado varios cók-tels Molotow, cantidades de atentados contra los locales de los partidos. Tal vez sea una simple rutina en el País Vasco. Pero éste es el clima pre-electoral. ¡En su punto hirviente! Dentro de uan semana elegirán los vascos y los españoles un nuevo Parlamento.

El Régimen de Madrid lleva a cabo una lucha de vida o muerte contra la organización terrorista ETA.

El País Vasco es ya hoy el "estado policiaco" mayor de Europa. El Gobierno de Madrid ha enviado allí unos 12-14 mil policías para controlar la situación durante las elecciones. Según las estadísticas, un policía para cada 240 habitantes.

Así reaccionan los vascos:

Estamos sentados en un café en el pequeño suburbio de Bilbao Bocho. Manuele es un nacionalista vasco que ha visto desde dentro las cárceles de Franco durante muchos años. Lucha todavía incansablemente para una autonomía vasca.

El señala a la calle y dice agriamente:

- Allí tienes nuestra recién ganada democracia.

En la calle. Van de tres en tres. Sus porras de goma cuelgan de sus anchos cinturones. Sus fusiles están a punto. Su dedo índice no deja nunca el gatillo.

Los pequeños y grises coches de la policía de asalto cruzan pausadamente la GranVía. Los odiados ex-policías de Franco han vuelto. Los grises. Ellos menean arrogantemente y amenazando sus fusiles desde los coches.

Estas son las escenas en el suburbio de Bocho una semana antes de las elecciones. Hay policías en todas las ciudades del País Vasco. Uno para 240 ciudadanos.

Manuele dice:

- Ya estamos cansados de policías y de leyes antiterroristas. Las Asociaciones de vecinos de la provincia de Vizcaya proptestaron ayer contra el poder de la policía y pidieron al Ministro del Interior para que los retirara de las calles para normalizar la situación. Queremos unas fuerzas del orden propiamente vascas.

Después de Franco, los vascos han conseguido una prensa libre, escuelas propias, su bandera y muchas otras promesas. Pero el descontento aumenta, la tensión crece, el terror es cada día mayor y la economía de la provincia más rica de España está por los suelos.

Sólo desde el primero de Enero, 24 personas han sido asesinadas. La Organización separatista ETA - que proclama una Vasconia independiente y marxista - ha intensificado la campaña terrorista. Cada días nuevos asesinatos, nuevos secuestros y nuevos atracos a bancos.

El duro Ministro del Interior - ex-falangista de Franco -Martín Villa contesta con una mayor represión policíaca. Este declara:

"O destruimos a ETA o ETA nos destruye a nosotros ..."

La reacción en cadena está en marcha!

Con la ayuda de un nuevo decreto gubernamental, "protección al ciudadano", Martín Villa tiene las manos libres para barrer todo aquello que huelga a terrorismo.

Ahora es "un grave delito" defender a ETA o explicar una acción terrorista. Condena hasta seis años de cárcel.

La prensa libre informa diariamente sobre la detención de decenas de vascos sospechosos de simpatías con ETA. La mayoría de ellos son puestos en libertad después de 72 horas.

En la cárcel de Soria hay 130 sospechosos de ETA que han practicado una huelga de hambre durante dos semanas protestando por los malos tratos en la cárcel. Ellos están esperando a sus condenas.

La amargura y la irritación aumentan cuando la lucha de la policía contra el terrorismo a menudo toma expresiones grotescas.

MORD, KIDNAPPNING, BANKRÅN

— i det "klimatet" går Baskien till val

BILBAO i Baskien (Expres- sen). Jag har varit i baskerlandet i tre dagar. Jag har upplevt två politiska mord, en så kallad "benskjutning", en kidnappning, fyra bankrån och ett otal molotovcocktails, massor med attentat mot olika partilokaler.

Kanske ren rutin i det blodiga Baskien. Men sådant är valklimatet. På kokpunkten! Om en vecka väljer Baskien och Spanien ett nytt parlament.

Madridregimen och polisen för en kamp på liv och död mot terroristorganisationen ETA.

Baskien är redan i dag Europas mesta "polisstat". Madridregeringen har sänt in mellan 12 000 och 14 000 poliser för att kontrollera valperioden. Enligt statistiken blir det en polis på ungefär 240 medborgare!

Så här reagerar baskerna:

Vi sitter på ett café i den lilla grå förstaden Bocho utanför Bilbao. Manuele är baskisk nationalist som sett Francos fängelser från insidan i många år. Han kämpar fortfarande oförtröttat för baskisk autonomi.

Han pekar på gatan och säger bittert:

— Där har du vår så kallade nyvunna demokrati...

Pekfingret på avtryckaren

På gatan. De går tre och tre. Gummibatongerna hänger tunga i de breda polisbältena. Kulsprutepistolerna skjutklara. Pekfingret släpper aldrig avtryckaren.

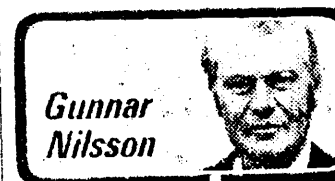
Chockpolisens små grå patrullbilar kryssar sakta på Gran Via. De avskydda före detta Franco-poliserna, "ios grisis", har kommit tillbaka. De dinglar nonchalant och utmanande med maskingevären från bilarna.

Sådan är scenen här i den lilla förstaden Bocho veckan före parlamentsvalet 1 mars. Men poliserna finns överallt i alla förstäder i hela Baskien. En mot 240 medborgare.

Manuele säger:

— Vi har fått nog av polisen och antiterroristlagar. I går protesterade provinsen Bizcaias kvartersföreningar mot polisväldet och vädjade till inrikesministern att dra tillbaka dem från gatorna för att "normalisera livet". Vi vill ha en egen baskisk polisstyrka.

Baskerna har efter Franco fått en fri press, egna skolor, egen flagga och många fagra löften.

Men missnöjet ökar, spänningen stiger, våldet trappas upp, ekonomin i Spaniens rikaste provins raseras.

Varje dag nya mord

Enbart sedan 1 januari har 24 personer mördats. Separatistorganisationen ETA — de står för ett självständigt marxistiskt Baskien — har intensifierat terroristkampanjen. Varje dag nya mord, kidnappningar, bankrån.

Den tuffe inrikesministern — före detta Francofalangisten — Martin Villa svarar med ökat polisförtryck. Han säger:

— Antingen skall vi förstöra ETA eller ETA oss...

Kedjereaktionen är i full gång! Med hjälp av ett nytt regeringsdekret — "skydd för medborgarna" — har Martin Villa i dag fria händer att slå ned på allt som luktar terrorism.

Det är nu "ett grovt brott" att försvara ETA eller förklara en terroristaktion. Upp till sex års fängelse!

Varje dag rapporterar den fria pressen om dussintals arresteringar av basker som misstänks för sympatier med ETA. De flesta släpps efter 72 timmar.

I fängelset i Soria finns 130 misstänkta ETA-terrorister som redan hungerstrejkat i två veckor för misshandel i fängelset. De väntar på sina domar.

Bitterheten och irritationen bara växer då polisens bekämpning av terrorismen ofta tar sig groteska uttryck.

Jueves, 1 de Marzo de 1979

1/3/79

SVENSKA DAGBLADET, matutino, conservador, publica hoy largo reportaje de su enviado especial en Madrid, Christer Morling, titulado: "Inquietud entre los políticos en Madrid - Radicales vascos en mayoría". Comienza reproduciendo las encuestas de la opinión pública hechas por el diario El País, las cuales previenen un triunfo para Suárez, aunque con menos escaños que en las últimas elecciones generales. Se espera también que los comunistas avancen algo y se augura una derrota para la recientemente formada Coalición Democrática que perderá votos hacia la fascista Unión Nacional y UCD. Si estos pronósticos se convierten en una realidad una coalición entre socialistas y ucedistas será inevitable, afirma Morling. En las provincias vascas, el PNV habría perdido muchos votos a favor del radical partido nacionalista Herri Batasuna, apoyado por la ETA militar y a favor del partido de izquierdas Euskadiko Ezquerria, apoyado por la ETA política. Sin embargo, afirma Morling, el PNV juega un importante papel en la solución del problema vasco y es todavía el mayor partido del país, arriesgando el Ministro de Asuntos Exteriores, Marcelino Oreja y el Ministro de Industria, Agustín Rodríguez, perder su escaño en el Congreso.

El citado rotativo inserta hoy en su página cultural largo artículo de Agneta Sandelin, entrevistando a Jorge Semprún en París, bajo titular: "El partido comunista me ha abandonado".

Politikerna i Madrid oroade:

SvD 1/3/79

Radikala basker i majoritet

MADRID (SvD). Valkampanjen i Spanien avblåstes ett dygn före valet på torsdag så att väljarna fick ett dygn för eftertanke. Den sista opinionsundersökningen visade på betydande stöd för de radikala baskiska nationalisterna, något som oroade politikerna i Madrid.

Valbarometern, publicerad i liberala El País, förutser en seger för Suarez' regeringsparti UCD i antalet kongressplatser — dock färre än 1977 — men fler väljarröster till socialistpartiet PSOE. Valtendensen ger PSOE 29,5 procent (140 platser) mot 27,7 (153 platser) för UCD.

Enligt undersökningen uppger sig 77,7 procent av väljarna ämna rösta den 1 mars. Undersökningen genomfördes den 19-21 februari och 18 800 intervjuades.

Är det valets segrare som vågar göra segertecknet redan på sista kampanjmötet? Premiärminister Suarez omges av partikamraterna Leopoldo Calvo Sotelo (t. v.) och Antonio Fontán.

Kommunistpartiet väntas öka sitt inflytande i kongressen något medan den nybildade högerkoalitionen under ex-ministern Fraga inte lyckats behålla sitt stöd från 1977 utan tappat röster både till den fascistiska Nationella unionen och till UCD.

Koalition kommer

Om tendensen håller i sig tycks en koalition mellan UCD och PSOE vara oundviklig.

Valresultatet i de baskiska provinserna, där det politiska våldet fortsätter, kommer att studeras extra noga av rikspartierna i Madrid. Det moderata Baskiska nationalistpartiet PNV (kristdemokratiskt) har enligt El Pais undersökning förlorat till de radikala nationalistiska partierna Herri Batasuna — stött av ETA:s militära gren — och Euskadiko Ezkerra — stött av ETA:s politisk-militära gren.

De två valkoalitionerna, som båda har en självständig socialistisk baskisk stat som politiskt mål, har enligt undersökningen tillsammans större stöd än det moderata PNV som enbart kräver omfattande baskiskt självstyre inom Spanien.

Försvarar våldet

Herri Batasuna, en koalition av tillåtna och otillåtna partier, är den mest radikala och för-

huvudmotståndare höll sina slutanföranden i tisdags kväll. Premiärminister Adolfo Suarez varnade åter för att socialistpartiet PSOE "har mer långtgående aspirationer än man visat under valkampanjen".

— Glöm inte att socialisterna har antagit uttalanden för fri abort och för en utrensning inom armén, sade han på ett TV-sänt möte i Madrid.

Filipe Gonzalez, PSOE-ledaren, talade lugnt och segervisst i Cádiz, sin hemstad Sevilla och i TV-rutan. Han antydde att Suarez parti UCD inte vill bekämpa korruptionen och framhöll att hans eget parti har metoder att bekämpa arbetslöshet och terrorism. (TT)

svarar ETA:s politiska våld. Flera av dess medlemmar har arresterats misstänkta för att tillhöra ETA. En av kandidaterna, Telesforo Monzon, 74-årig ex-minister i den baskiska exil-

Ett par våldsdåd i Madrid tisdags kväll markerade slutpunkten på en annars tämligen lugn valkampanj, rapporterar TT:s utsände. När Fraga Irribarne från högerpartiet Coalicion Democratica talade på en biograf i centrum stacks en av hans valarbetare ned utanför lokalen av en okänd gärningsman. Några timmar tidigare hade ett annat attentat förövats mot Pina Lopez, representant för det lilla "spanska arbetarpartiet" (PTE), som beräknas få en procent i valet. Hennes ansikte, som syns på affischer över hela Madrid, blev svårt sönderskuret av okända

regeringen, sitter för närvarande fängslad och sjuk efter att offentligt ha lovordat ETA, något som förbjödits enligt ett regeringsdektret för en månad sedan. Monzon är en intellektuell med stor prestige i de baskiska provinserna.

HB har möjlighet att få tre ledamöter i kongressen enligt El Pais. Partiledningen ämnar dock inte sända någon till parlamentet och ser liksom ETA:s militära gren, valdeltagandet som en test och för att försöka visa att ETA har folkligt stöd.

ETA:s militära gren har under valkampanjen fortsatt att genomföra mordattentat samtidigt som organisationen i flygblad uppmanar väljarna att stödja Herri Batasuna.

Euskadiko Ezkerra är mindre extremt än HB och försvarar liksom PNV i sitt valprogram de i parlamentet framlagda statuterna för baskiskt självstyre. EE:s mål är dock ett oberoende socialistiskt Baskien. Partikoalitionen, som i valet 1977 fick en ledamot i kongressen och en i senaten, stöds traditionellt av ETA:s politisk-militära gren. Efter att under en längre tid ha inriktat sig på den politiska kampen har denna gren av ETA den senaste veckan inlett en offensiv och genomfört tre kidnappningar. Fortfarande hålls chefen för franska Michelinfabriken i Vitoria som gisslan trots att företaget accepterat kraven på att inleda avtalsförhandlingar med de anställda.

Skärper läget

Om opinionsmätningarna visar sig bli verkliga den 2 mars skulle det ytterligare skärpa det redan allvariga lä-

get i de baskiska provinserna och ge ETA nya politiska argument.

Madrid har mött ETA:s politiska våld med att sända ytterligare 2 000 poliser till provinserna och den intensiva polisbevakningen med kontroller, visiteringar etc. anses vara en förklaring till det ökade stödet för ETA och dess allierade. Samtidigt har det baskiska självstyret avancerat långsamt och inte blivit lika omfattande som moderata PNV krävde.

PNV, som spelar en avgörande roll för en fredlig lösning i Baskien, håller fortfarande sin position som det största partiet enligt undersökningen.

Däremot riskerar utrikesminister Oreja och industriminister Rodriguez att inte bli in-

BARCELONA (TT-AFP). Polisen i Barcelona har arresterat elva medlemmar av en anarkiströrelse som kallar sig väpnade anti-auktoritära grupperna. Rörelsen anklagas bl.a. för att ha gjort sig skyldig till en rad bankrån. Tio spanjorer och en fransk kvinna greps och polisen beslagtogs två kpistar, ett avsågat hagelgevär, en revolver och fyra kilo dynamit. Polisen hittade också en detaljerad karta över ett fängelse i Barcelona och antar att den skulle användas för bygge av en flykttunnel.

valda i kongressen. De ställer upp i Guipuzca och Vizcaya, där UCD riskerar att inte få ett enda mandat.

Christer Morling

"La Tribune de Lausanne"
2 8 FEV. 1979

LES ELECTIONS ESPAGNOLES DE JEUDI

Feu la droite franquiste ?

De notre envoyé spécial
BLAISE LEMPEN

Madrid. Le dernier sondage de la campagne, publié mardi par « El País », a fait monter d'un cran la tension, en cette veille d'élections. Je me trouvais dans le bureau d'un membre du gouvernement lorsque celui-ci en prit connaissance.

23 sièges de moins que la majorité (de 176 sièges), soit 13 de moins qu'en 1977 pour l'UCD, talonnée à 13 sièges près par le PSOE ; l'effondrement de l'ex-alliance populaire de Fraga (9 sièges au lieu de 16 en 1977), le laminage de tous les autres partis sauf les communistes (22 sièges) : ces données rendent inévitables un gouvernement de coalition centriste-socialiste, bien qu'il y ait encore 15 % d'indécis.

Mon interlocuteur, Eduardo Merigo, me dit quelle avait été sa stupeur lorsqu'il apprit en décembre dernier que M. Suarez avait décidé de convoquer de nouvelles élections. Son objectif était de pouvoir compter sur une majorité élargie et de ne pas être à la merci d'une dissolution des Chambres. Mais si, en fin de compte, ces élections n'avaient d'autre résultat que de faire perdre quelques sièges au parti gouvernemental tout en accentuant la bipolarisation ?

Pour mon interlocuteur, il était de toute façon risqué de convoquer les électeurs aux urnes en plein creux de la vague économique et alors que la population connaît actuellement un degré assez élevé de désenchantement. Les grèves, l'inflation, l'extension du chômage déterminent en effet, plus que toute autre chose, le

climat qui va peser demain sur la décision des électeurs espagnols.

Depuis plusieurs semaines maintenant, des centaines de milliers d'ouvriers et d'employés sont à tour de rôle en grève dans les banques, les assurances, les liaisons aériennes, les chemins de fer, les hôpitaux, l'enseignement, la métallurgie, le textile.

Le pacte de la Moncloa, signé en octobre 1977 par tous les partis, n'a pu être reconduit : le gouvernement entend limiter en 1979 les augmentations de salaires à une fourchette variant de 11 à 14 %, alors que le taux d'inflation pour 1978 a été de 16,5 % (en nette régression par rapport au taux de 1977 de 26 %).

Ces mouvements de grève se greffent sur une extension du chômage : plus 250 000 chômeurs en un an selon les derniers chiffres, soit 1 200 000 chômeurs, 8 % de la population active (moyenne CEE : 5,6 %).

La croissance, 3 %, est en effet insuffisante pour absorber l'accroissement de la population active (1 % par an). Les investisseurs ne reprendront confiance que si le futur gouvernement fait une politique de relance économique et s'il est en mesure d'obtenir la paix sociale.

Le problème lancinant de l'ordre public passe en second dans l'ordre des préoccupations. L'attentat contre un garde civil lundi à Madrid n'a pas fait les gros titres de la presse de

mardi. La population s'est habituée aux actes de terrorisme. Mais de l'avis unanime, le problème basque est loin d'être réglé, et au contraire, on assiste à une dégradation de la situation, car l'ETA gagne en popularité. Elle joue cette fois-ci le jeu électoral, à la différence de 1977, et les sondages lui donnent un bon score, prouvant que les partisans de l'indépendance sont d'autant plus nombreux que la répression est plus énergique. Nous en reparlerons, après nous être rendus au Pays basque.

Mais la vague de terrorisme ne semble pas faire le jeu de la droite néo-franquiste victime, selon toute vraisemblance, de la consigne gouvernementale de voter utile, c'est-à-dire UCD. On évoque donc la disparition probable du parti de M. Fraga Iribarne, qui donnerait alors ses quelques sièges à l'UCD.

A gauche, les communistes ont soudain le vent en poupe : il faut dire que les rumeurs de coalition PSOE-UCD les servent. Ils seraient alors, situation fort malsaine, la seule opposition au Parlement, excepté les partis nationalistes, et ils bénéficient du fait que le PS se présente comme un parti gouvernemental d'inspiration social-démocrate, ce qu'une partie de sa base n'approuve pas.

Tout se jouera donc dans un mouchoir, mais d'ores et déjà l'Espagne apparaît exactement divisée en deux entre la gauche et la droite avec un système biparti selon le modèle britannique.

B. Le.